2008 – Европейска година на междукултурния диалог

Публикуван на: 29-05-2008
Източник: Портал Европа

Шесто тематично предаване на "Радио България" от инициативата "Сега - взаимодействаме с Европейския парламент!" В средата на 19 век англичанката Фейвъл Мортимър написва туристически справочник на “най-важните държави в света”. На 28 септември 2007 г. електронното издание Independent.ie публикува части от него, определяйки го като “най-грубия справочник, който някога е писан”. Според мисис Мортимър англичаните “не са много приятни за компания, защото не харесват непознати, нито пък да си създават неприятности”. Испанците, твърди авторката, са високомерни, студени и дистанцирани . Що се отнася до португалците, г-жа Мортимър заключава, че „няма хора в Европа, които да са толкова несръчни и неловки в ръцете като тях”. Оказало се обаче, че самата Мортимър никога през живота си не е напускала пределите на родното си място – малкото графство Шропшър. Въпреки това справочникът бил издаден и предизвикал скандал заради описанията на различните нации и страни. Днес те са достатъчно актуални, за да предизвикат смях, но и сериозен размисъл. Защото подобни стереотипи, предавани от поколение на поколение или витаещи според духа на времето, често отразяват непознаването, а и незачитането на другия. Етническият произход или религиозните различия засилват взаимното неразбиране в отношенията с хора, произлизащи от средите на имиграцията. Затова диалогът между културите днес е много важен в нашите многобройни и разнолики общества. Ето защо Европа му посвети една тематична година. Това е темата в днешното предаване на "Радио България" от инициативата "Сега - взаимодействаме с Европейския парламент!", осъществявана от Европейския институт. Европейската година на междукултурния диалог бе лансирана на 8 януари в словенската столица Любляна. Целта на инициативата е да спомогне за засилването на разбирателството между културите, за да могат европейските граждани да живеят хармонично във все по-богатата и по-сложна културна среда. Това е и причината да бъде избрано мотото на Годината „Заедно в многообразието“. Най-добрият начин да се борим с предразсъдъците е обменът под формата на междукултурен диалог. Независимо дали става дума за свобода на печата, за борба срещу дискриминацията и расизма, за интегриране на имигрантите или за образователна политика, културните различия се усещат в много области.

В края на месец юни пред членовете на Европейската комисия ще бъде представено Предложение за Европейска директива за борба с дискриминацията срещу хората с увреждания. Това се прави в отговор на кампанията „1million4disability”. Йоанис Вардакастанис е председател на Европейския форум на хората с увреждания и на Националната конфедерация на хората с увреждания в Гърция. За Радио България той каза:

“Европейският форум на хората с увреждания още от създаването си преди повече от 11

Copyrights © 2003-2007 Europe.bg

години се бори неотклонно и упорито многообразието в нашето и във всяко общество да намира отражение в междукултурните връзки, в диалога между цивилизациите. Усилията ни винаги са били насочени към това в Европа да съществува не само законодателство, но и култура, която да уважава многообразието, да дава думата и да отрежда място на всички европейски граждани независимо от увреждането, възрастта, произхода им и т.н. Хубавото на Европа е, че се състои от държави със специфична култура и своя история. Разбира се, това може да затрудни формирането на обща политика, но от друга страна многообразието на Европа е нещо, с което ние, европейците, трябва да бъдем особено горди. Считаме, че преценката за случващото се във всяка отделна страна във връзка с инвалидността и отношението към нея в съответното общество и в по-широк аспект в европейското общество, трябва да се базира на конкретната история на всяка държава, на онова, което нейният народ е преживял в миналото, за да бъдем обективни. Условията, естествено, се променят. Глобализацията води до значителни и драстични промени в начина, по който се организира и функционира дадено общество. Националните граници постепенно се заличават и все повече се утвърждават общите възгледи и подходи. Разработването и приемането на европейска директива срещу дискриминацията във всички области на правораздаването в Европейския съюз във връзка с инвалидността е мечта, всеобщо желание на десетки милиони европейци с увреждания и съм щастлив, че именно аз като председател на Европейски форум на хората с увреждания през последните девет години съм изразявал това тяхно искане. Кампанията “Един милион за инвалидността”, която проведохме миналата година, събра около милион и половина подписа в подкрепа на искането за директива. На европейско ниво нещата се развиват благоприятно. Доколкото ни е известно, предстои Европейската комисия да представи предложение за приемането на такава директива. Остава да видим нейното съдържание. Искаме директива, която да се бори срещу дискриминацията във всички области на правораздаването в Европейския съюз – благата, услугите, образованието, социалното осигуряване, въпросите на заетостта, които вече са залегнали в Директива 2000, информационното общество, адаптираната среда, транспорта – всичко онова, което гарантира, че един гражданин с увреждане може да живее равноправно, да отиде където и с когото пожелае, по собствена преценка, в условия на сигурност и независимост, без да изпитва и среща препятствия при всяко действие в своя живот.”

Преди около два месеца г-жа Мариела Баева, български евродепутат в групата на АЛДЕ, организира в София работна среща, свързана с проблемите на хората с увреждания и достъпността на работното място.

„Достъпът до трудовия пазар е все още незадоволителен за хората с увреждания в България, но нека подчертая факта, че това не е меродавно само за нашата страна и за ЕС – казва тя. - Добре е да имаме предвид, че безработицата на хората с увреждания е два пъти по-висока отколкото за всички останали. В този смисъл е добре България да обмисли внимателно какви инициативи може да предприеме както на национално, така и на регионално ниво за интегриране на хората с увреждания на трудовия пазар. Не напразно на работната среща, която проведохме в София, поканихме и представители на бизнеса. Все пак е добра практика в някои страни-членки на ЕС – Италия например, да се предлагат работни места на хора с увреждания в малки и средни предприятия, както и в големи корпорации. Добре е България да

Copyrights © 2003-2007 Europe.bg

осъществява собствен подход в тази връзка, съобразно структурата на трудовия пазар, потребностите на икономиката, необходимостта да акцентира и върху социалния аспект на проблема.”

Доколко умеем да общуваме без предразсъдъци с различните култури? - е въпросът на днешната ни анкета.

„Мисля, че не умеем да се отървем от предразсъдъците си най-вече, защото България не е космополитна държава като например Великобритания, Франция или САЩ – смята Мария Желязкова, специалист “Международни отношения”. - Т.е., тук няма постоянен поток на хора от различни култури, раси и етноси. Заради това просто нямаме опит как да третираме различния по принцип. А в някои случаи имаме и предразсъдъци. За да ги превъзмогнем, би трябвало още в семейството и в училище на децата да се разказва повече за различните култури, защото всяка дискриминация се дължи преди всичко на невежеството. Отварянето на границите към Европа и света означава повече мобилност за българите. Така наистина можем да видим и разберем какво значи космополитно общество и да вземем добър пример”.

„Цялата българска култура, цялостното оформяне на това, което днес наричаме българи, е продукт на вековно съжителство между различни етноси и култури – казва Андрей Меламед, историк. - Прабългари, славяни, гърци, евреи, арменци, грузинци – целият този конгломерат заедно с основата, която полагат траките – това сме днешните българи. Ние сме такава смесица, че по-толерантен човек от българина едва ли има! Друга много характерна черта – българинът не е чужд към неизвестното – той е любопитен. Напоследък се прокрадва един псевдо-патриотарски дух, но според мен, той не може да намери почва. Едно от големите предимства на българската образователна система е, че българите винаги са знаели за Европа повече, отколкото Европа за нас. А с влизането ни в ЕС ще научим повече. Сега и Европа научава повече за нас, дори само чрез златните съкровища на българската античност”.

„Нямам предразсъдъци към хора от други култури - казва Ергюл Байрактарова, журналист. – Бих се отнесла еднакво към всички, независимо за какво се отнася – оказване на помощ или съвместна работа. Когато бях студентка в Истанбул, имах приятели от Япония, Америка, Афганистан и Судан. Всички се разбирахме пркрасно. Всеки носеше различна култура, но във времето, прекарано заедно, научавахме повече един за друг. Истанбул е един космополитен град и там има много чужденци. Турците са свикнали да се отнасят с голямо гостоприемство и разбиране, но няма голяма разлика между Турция и България. С отварянето на границите се променя и мирогледът на хората. По принцип, за да си толерантен към другите, първо трябва да обичаш хората около себе си и да познаваш и цениш собствената си културата”.

„Умението човек да общува не е нещо постоянно, то търпи развитие и се възпитава – посочва Силвия Емирян, звукоинженер. - Свързано е с това, доколко познаваш културата на другите. През последните години се прави много, за да бъдат запознати хората с различни култури – заради интернет, разработването на много програми и проекти и т.н. Лично аз, като представител на малцинство, не съм усещала някакво различно отношение или сериозни

Copyrights © 2003-2007 Europe.bg

предразсъдъци. Въпреки всичко има неща, които българите не разбират. Ако знаем повече за ромите например, бихме могли да бъдем по-толерантни към тях. Смятам, че най-доброто, което може да се направи, за да живеят хората заедно, е техните култури взаимно да се проникват”.

Пример за междукултурен диалог е Европейският пазар във френския град Сен Жермен ан Ле, провел се на 17 май т.г. Сред участниците бяха и представители на организацията „Европейска къща на жителите на Ивлин” (Maison de l’Europe des Yvelines). Тя участва със свой информационен щанд. Проведоха се и две тематични кръгли маси на тема „Френско-германският учебник по история – първа стъпка към учебник по обща европейска история?” и „Устойчивото развитие – ключов приоритет на предстоящото Френско председателство на ЕС”. Пред Радио България г-жа Регина Льокоент, генерален секретар на „Европейска къща на жителите на Ивлин”, обясни:

“Тук става въпрос за Европейския пазар в град Сен Жермен ан Ле. Това е не само един европейски град, но благодарение на неговия международен колеж, който има повече от десет секции, той е и много космополитен. Ето защо кметът има огромното желание да развие още повече този Европейски пазар. Така от година на година той става все по-значим. Затова и ние присъстваме със свой информационен щанд и главната цел на този пазар е да изтъкне културната страна на различните държави. Защото 27-те страни се представиха със свои щандове и имаше различни културни прояви, между които фолклорни танци и представяне на кулинарни специалитети. България присъстваше с такъв щанд и той беше много добре оценен.”

Помолихме г-жа Льокоент да ни разкаже повече подробности за съвместния френско – германски учебник по история.

“Тук се състоя представянето на втория му том, а това е резултатът на едно абсолютно успешно помирение – посочи тя. - Той е много използван в учебните заведения, защото не засяга френско - германската история, а общата история, написана от френски и германски историци. Този учебник е създаден по желание на младежите през 2003 година, по време на празненствата по случай Елисейския договор и след това е осъществен. Но трябва да се знае, че от 30 години френските и германските историци изготвят този учебник. Това не може да бъде осъществено за 3 – 4 години. А що се отнася до създаването на общ учебник, мечтата ни е да има такъв за 27-те страни. Естествено трябва да се има предвид, че този учебник по история е създаден вследствие на едно помирение. Но самото му написване не може да служи за помирение. Трябва първо враждуващите страни да се помирят и тук имам предвид по-специално Балканите, а също така има какво да се желае и в отношенията Германия – Полша. Смятам, че един такъв учебник не би могъл да бъде създаден за по-малко от десетина години. Със сигурност това ще бъде едно произведение с голяма стойност за европейските граждани”.

На въпроса, дали прочитът на общата история на ЕС представлява първа стъпка към умението за междукултурен диалог, г-жа Льокоент отговори така: „Най-вероятно, защото ние всичките 27 страни имаме много, много важно минало и преди да погледнем към бъдещето, трябва да

Copyrights © 2003-2007 Europe.bg

говорим за миналото. Но трябва също така да установим политика за бъдещето. Необходими са и двете и европейското гражданство трябва да бъде обединено около това”.

А ето и мнението на г-жа Льокоент за проекта „Сега - взаимодействаме с ЕП”:

„О, това е много, много важно, защото ЕП е нашият глас в Европа и точно там европейският гражданин може да се изразява. А това означава, че е пазител на нашата демокрация. Ето защо ЕП е много важен.”

Уважаеми слушатели, тази рубрика се излъчва от Радио България, РФИ-Румъния и Ивлин радио – Франция по проект: „Сега – взаимодействаме с Европейския парламент”, изпълняван от Европейския институт. Вашите въпроси, коментари и предложения са добре дошли в нашата редакция, както и на електронния адрес info@europe.bg За повече подробности вижте уебсайта http://parliament.europe.bg

Ели Гекова
Диана Христакиева
Мая Пеловска
Благородна Георгиева

Copyrights © 2003-2007 Europe.bg